

Denna fiendskap till Gud är för werlden alldeles förbor-
gad, men den, som har ett väckt samwete, får ofta nog
känna sin fiendskap till Gud, och sitt andeliga hat till de
Christna, ehuru den döda tron påstår, att menniskan
icke kan wara så i grund förderwad, att hon hyser hat
till sin egen Skapare; likwäl har mången utom Luther
fått erfara det samma, och Paulus fick erfara det sam-
ma att han uti sitt dömwända tillstånd, hade varit en
fiende till Gud; 1. Tim. 1: 13.

Så djupt ligger det andeliga hatet inrotadt i mennisko
naturen: **J huggormars afföda! ho hastwer före-
gifwit Eder, att J skullen undsky den tillkomman-
de wreden?**

(Fortf.)

Ens Ropandes Röst i Öknen.

N:o 4. April. 1854. 3 Årg.

Huru emottages dödens Engel af werlden?
Eller werlden och cholera.

(Fortf. från föreg. Nr.)

Dyktighetens orena ande är temmeligen fri och obero-
ende af andra djeflar: dock finner man af wildrehns tju-
ren och andra tjuvar, att egoismens organ, lefwer, swäl-
ler under brunsten, att sjelfwihtheten derigenom får en
ny styrka och mod att slängas. Uti stora werlden anses
nu ohytthetens orena ande, såsom en ofkyldig aflings
drift, och den dsuriska driftens tillfridsställande anses för
ett "ofkyldigt nöje", tjenande till ett fritt och sedligt
förnufts lufs utveckling. (Petrelli). Det anses icke nu
mera för nedrigt och wanhederligt att leswa som kreatur;
sjelfwa förnuftet, gloriöridigt i åminnelse, ser genom
fingren med denna skamliga last. Samwetet är döswadt
och gillar detta sinnliga goda i våra gerningar. Om
heders djefwulen bewarar en och annan dygdig hora för
hordoms synd; så har å andra sidan hordoms djefwulen
afslädt andra horor all skam; och den civiliserade mans-
nen anses icke hafwa förlorat sin ära derigenom att han

Springer efter konor. Så långt har nu werlden fligit i upplysning och civilisation, att en odög, som de upplysare hedningarne ansågo med affty och förakt, en last, som hedningarne bestraffade, emedan de ansågo det ovärdigt, oanständigt och förnedrande människans förnuftiga natur att leswa för sin djuriska natur, en sådan nedrig och skamlig last, anses icke för wanhederlig i den Christna werlden. Gjordoms wäsendet är nu för tiden lika hederligt, som det hederliga krögare yrket.

Lögnens anda är, i de flesta fall, hedersdjeswulens tjenste anda emedan människan måste ljuga för att bewara sin heder; likwäl kan äfwen girigheten taga lögnen till hjelp, för att befrämja sina ändamål, äfwen som gjordoms djeswulen icke försmår lögnen, när den kan brukas den för winnande af sina önskingar. Afunden betjenar sig mest af lögn, för att swärta andra menniskor. Såwida nu lögnen är de andra djeslarnes tjenste anda, kan den betraktas som den 7:de djeswulen, i sitt slag en "swart lögn", en nedrig satan, som icke kan få någon bättre färg. Men utom dessa 7 djeslar, som äro människan medfödde, finns det minst en Legion djeslar, som nu hafwa trupit in i de andeliga swinen, såsom bränwins djeswulen, som bor i magen och småarmarne och gör människan till ett andeligt swin; widare lyxen, flården, särängan, danssjuka, svelsjuka, swordomar och slagsmål, lätt sinnighet, bedrägeri m. fl. hwilka alla äro de 7 djeslarnes tjensteandar. När wi nu betrakta menniskofläget uti sin närwarande usla belägenhet, när wi uppfatta menniskans wärde uti andeligt affscende, först såsom skapad warelse, för det andra såsom samfundets medlem, och för det

öste såsom medlem af den Christna församlingen; så finna wi, att människan uppfyller ändamålet med sin tillwaro sämre än de ofskälige djuren. Såsom samfundets medlem uppfyller hon sitt ändamål sämre än getingarne i ett getingbo; och såsom medlem af den Christna Församlingen uppfyller hon sitt ändamål sämre än boskapen, som suckar öfwer sitt betryck, när den går till hwila, men den sinnliga människan suckar icke öfwer sitt olycksaliga tillstånd. — Det föreföll oss, när cholera så ofta hemföcker Europa, som skulle menskligheten wara öfwerlemnad åt sitt öde. Det föreföll oss som skulle den högsta styresmannen hafwa öfwerlemnad menniskoflägdet åt mord Engelens framfart, då ingen magt i himmelen eller på jorden kunnat hindra den. Det tyckes wara öfbrenligt med det Gudomliga Majestätets allt omfattande godhet och kärlek att borttrycka en så stor del af menniskoflägdet uti sin öbutfärdighet, utan föregående warningar. En sådan stränghet hos den ewige rättwisan icke användt emot andra än hedningar i Kanaans land, samt emot Israels Folk, efter föregående warningar. Judiska stadens undergång war en följd af Judarnes hallstarrighet, och andeliga blindhet; deras national stolthet förledde dem att sätta sig opp emot Romerska magten. Men Judarne hade blifwit tillräckligen warnade; så, att de äro utan ursäkt. Men befolkningen i Europa tyckes icke hafwa blifwit tillräckligen warnad emedan det icke finnes någon Johannes i Önen som ropar: redan är tygen satt till roten på träen. Det finnes icke någon mächtig Ande, som kan åstadkomma en sensation, en besinning hos folket. När den råa massan, såsom nu wisadt är, rusar blindt i för-

derfvet; så finns det ingen reformation, som förmår bef-
da den blinda massans framrusande på förtappelsens
väg. Väckarna på Zions murar märka icke hvad
tiden lider. De hafva icke förmåga att med en mera
omfattande blick betrakta människoslägtets historia ifrån
den Psyfiska, moraliska, och Religiösa synpunkten, med
effeende på dess andliga bestämmeelse och menfsligheters
flutliga öde. De grubbla icke på Historiens slutliga ut-
veckling. De vänta icke efter Israels tröst. Förmod-
ligen tycka de, att det står väl till i våra bygder, att
Folket icke behöfver någon bättre upplysning, än det har
fått. — Mord-Engeln kan icke väcka dem ur deras
dvala. De måste säga, som Simson: min fjäl dö
med de Filisteer. Att folkmassan går i mörker och
blindhet, döden till mötes, är icke att undra på, då werl-
dens ljus äro ställda under skäppan. Hvad hjälper nu
äro, magt, rikedom emot cholera? Hvad hjälper weten-
skap och konst emot döden? Hvad hjälper snille, visdom
och talang? Allt är såfänglighet under solen.

Läkaren bjuder åtminstone till att hjälpa i nöden, men
sjåla Doctorn, som sikar efter stjernor, besinnar icke, att
den stora Droken har dragit ner på jorden tred-
je parten af himmelens stjernor. Det finns icke nå-
gon stjerna på himlahwalfwet, som synbarligen rör sig
framåt Bethlehem. Alla stjernor äro stillastående, ofyn-
liga, dunkla, orörliga. Wi hafva icke hört någon wäl-
dig stämna höra sig till warning för det stora i byggen
fallande andeliga mörkret, hwaraf sedesförderfvet är en
omedelbar följd.

Uti denna artikel hafva wi försökt wisa de Psyfiska,
Fysiska och moraliska och Religiösa anledningarne till
cholera farfsetens framfart; wi kunna icke hoppas att det-
ta första försök skall kunna verka på öfvertygelsen.
Men wi hoppas, att någon kunnig Fysiolog fäster sin
uppmärksamhet härpå, och utreder förhållandet med sjuk-
domarne ifrån den här antydda synpunkten. Det finns
några så Läkare, som welat härleda det Fysiska förderf-
wet ifrån det moraliska; men dessa winna icke mycket för-
troende ibland mängden.

Wi warna ännu en gång allmänheten för den Dæ-
moniska magt, som finnes uti människans kött och blod.
Wi warna allmänheten för häftiga sinnesrörelser under
cholera tiden. Allmänheten skrattar åt denna warning;
men wi hafva likwäl sett af Tidningarne, att många
uti Fysiologien kunniga Läkare hafva gifwit samma
warning åt allmänheten. Mätte nu dödens Engel när
han kommer nästa gång till vårt Fädernesland, finna
huset rensadt från de orenligheter, som förpesta den an-
deliga lusten. Det finns, tyvärr, i våra tider ganska
få, som kunna emottaga dödens Engel med frimodighet.
De flesta emottaga döden med fasa och förskräckelse. Det
är förskräckligt att tänka på, att så många hundrade,
tusende, gå döden till mötes alldeles oberedda, utan med-
wetande af deras flutliga öde. Mätte Herren den ewige
förbarmaren sända sin Engel, som bereder Herranom
väg, innan döden kommer, och bortrycker en så stor del
af människoslägtet, som icke ännu känner sitt slutliga öde,
som går döden till mötes emot sin wilja, och utan att
weta hwarthän det här. Döden är hister och alfwarsam;

han gifwer ingen nåd, han skonar ingen, hwarken fattig eller rik, gammal eller ung. Det är för människan ett "oundwifligt öde", att hon måste dö: och detta öde är en demonisk magt. Genom synden är döden kommen i werlden; och för syndens skull måste människan dö. Det hjälper icke att sjerna emot udden.

Min själ dö den rättfärdigas död, och min ändalyckt ware såsom deras ändalyckt. Herre! skona det ofruktsamma Tikonträdet ännu ett år. Amen!

(Infäändt.)

Berigtigande.

Alltfedan Kronofogden Hackzell, uti det till Vänestyrelsen afgifna första Embets rapport rörande Lappmarks uppbörderna ez. — omsörmålde, de i Tornedå Lappmarker, samt nästgränsande Landsförsamling pågående andeliga rörelser, deras uppenbara verkningar, samt besarande resfultat, hafwa tid efter annan, uti Norrbottens Posten framträtt Recensenter af, ej mindre sagde rörelser, än och deras upphöfsmän E. E. Westadius, samt de f. l. Läsarena, ända till det uti bihanget till nämnde Tidning, No 52, för år 1852, uppträder en författare, som uttalar en onöfkorlig förfästelserdem öfwer Westadius samt rörelsens af honom utgifna organ, den ropande rösten. Hade nu dessa Herrar auctorer, i likhet med Kronofogden Hackzell uti rapporten, låtit rörelserna rättwisa wederfaras, erkänt deras verkningar hos Läsarena, till skapande af religiös sinnesstämning, redlighet, sedlighet och, i allmänhet, medborgelig dygd; hade emot dem så-

som bekännare af den allherrskande tidsreligionen, mindre varit att påminna.

Men då förhållandet är motsattsen, wälden påtaglig, öwiltjan uppenbar; då man benämmer rörelsen: fanatism; de wäckta: "Lästadi gemen: partij; fanatiskt Läsare, mordbrännare, tillhöfnare; så torde Herr Recensenten benäget låta en infäändare sig yttra, "quia testis et pars aliqua sui" (det är: har varit åsyna vittne och haft någon del i dessa rörelser.) Icke hoppas derföre Infäändaren kunna utverka mildring i Herr Recensentens dom. Domen torde nog blifwa såsom af fordo ; "præterea censeo, delenda est carthago" (d. ä. jag anser, att swärmeriet bör utrotas) d. ä. uttydt: förskäft! förskäft? Men den förskäfte har sjelf oåterkalleligen förklarar, att den som blyges wid mig och min ord, wid honom skall och människones Son blygas, då han kommer i sin Faders härlighet. Ut äwentyra detta är ursinnigt, äwentyradt. Ej detta mindre, än och infäändarens enskilta öfwerlygelse, för hwilken hon hoppas aktning såsom åfwen mången sann Christen med uam af fanatism stämplade Religiosite, föranleder honom derföre, att i sin mohn söka rädda de försmådade Läsarens ära inför werlden, så litet än Läsarena för sin tillfridsfällelse behöfwa wärdera werldens öndöme eller bifall. Är det och sannt åfwen som af erfarenheten bestyrkt, att den som will lyda Guds wilja, han warder förnimmande om denna lärdom är af Gud; må det likwäl, för någon Samaliels skull, medafwas Infäändaren utreda sammanban. et med de andeliga rörelserna, samt espriten hos de f. l. Läsarena; hwarföre erforderligt blifwer att bli-

ka tillbaka på de moraliska och religiösa förhållanden, in-
om ej mindre Tornea Lappmarker, än nästgränsande
Lands församling, före perioden af det så kallade Lä-
seriet.

Dupphörsligt steg med förfärligt växande progression,
och nådde slutligen höga nordn, den "Læhteus" flod,
hvarutur den finliga människan dricker glömska af för-
nuft och samvete, Gudomlig och menisklig lag och ord-
ning, ja, äfwen af hvad werld människan så högt, om
icke högst, värderar: timligt wälskänd och allmänna opi-
nionen. Krögeriet samt dryckenflaxen med dem ärfölsjan-
de, förklamad werksamhet, försämradt hälsotillstånd, för-
svagad fysik, tilltagande fattigdom, äktenkaplig oenig-
het, huslig missämja, wanwårdad barnauppfostran, oenig-
tigt umgänge, oägta barn, förkortad lefnads tid, döds-
fall, mer än troligen förorsakade af starka dryckers o-
mätliga förtärande; förtroende man och man emellan
undergräfdt; allmänna säkerheten förfördd genom bedrä-
gerier, tjufwerier, wäldsamheter, ogerningar under män-
gahanda former, brottmåls ransafningar, samt Rätte-
gångar om mitt och ditt, hade uppnått en röslig höjd.
Menniskewännen hade sorgliga anledningar att betwiffa
menisklighetens framskridande till något bättre, då den
twänt om thyktes undergå den sista gäsningss processen.
Insändaren känner tillförlitligt, att, åtminstone, hvad
Suckasjärwi Lappmarks församling angår, kan Consump-
tion af spirituosa, åtminstone under den tid, då Schian-
geli Bruk anlades och drefs, beräknas till 6000, å 8000
kannor årligen: krögare funnos, hwilka afhytrade hwar
sina 500 kannor under årets lopp. Allt krögare; allt

föp: man och qwinna, gammal och ung. Krog fanns nä-
stan i hwarje gård, hwarje kyffe eller stuga, hällen huf-
wudsakligen för Lappmanna allmogen; ehuru äfwen,
hwilken annan som häldst, war wälkommen; äfwen som
krögaren sjelf nödsakades supa i sällskapet listigare då,
att animera sina kunder. Såsom supstufwer antogs allt,
icke undantagande Lappens nödwändigaste klädes perfer-
lar.

Lappmannen, öfwerlastad, wärdade ej renhjorden; war-
garne härjade den. Waknad ur ruset war han ruine-
rad. Wore det än icke sannt, att han besupen wäcktes
utur krogrummet i snödrifwan, och förfröds sig eller uti
sina skogar uppspårades af fins emellan besläktade, och
förthy emot hwarandra, såsom wittnen, oanvändbare
krögare, trakterades till des han förlorat sansningen
samt under des medwettlösia belägenhet, undgick beswä-
ret med liquiden af sina skulder, den krögaren qwittade,
mot de rehnar han medtog, enligt det pris krögare sam-
wetet dem äfatte. Lappqwinnan åter besupen, glömmet
sitt späda barn, lemnar det utan wärd, finner det dödt,
då hon ändteligen återkommer från närings stället, eller
förgiftar det med moders mjölken; i såld hwaraf de fle-
sta Lappbarn dogo under och wid ett års ålder.

Från 1832, till 1846, minskades Suckasjärwi för-
samlingss Lappmanna befolkning, med 10 personer årlig-
gen, oaktadt den årliga propagationen, såsom styrkes af
Tabellerna, hwilka Insändaren konsulterat, så, att man kunde
med wisshet beräkna den tidpunkt, då, under fortfarande
likartade förhållanden, den skulle upphöra att existera,
den enda lefwande warelse, som kunde förwandla de öde

fiellen till en mennisko wertd. Norrste kusterne koloniserades af de i mängd utvandrande, utarmade Lapparne. Äfwen en del fattiga nybyggare sökte sig dit, framspändande ett torftigt lif, dels fiske, mest betlandes; ty, någre grof krögare undantagandes, blefwo denna förderliga näringssidkare ganfka måttligt behållne, tillfölsje så af eget supande, som den öfwer detta skamliga näringsång hwilande förbannelsen.

Fattigpersonalen ökades, fattigdomen undergräfsde allmänna säkerheten, då emot armodets frestelser till bedrägerier, tjufwerier, röfwerier, ingen motwiigt fanns hos menniskor, hwilka superilasten och superi wanan, och jusperi behofwet gjort döfwe för samwetets, förnuftets, opinionens och Religionens bud. Hwilodagen blef krögarnes och drinkarens brådafte arbetsdag; Religiösa sammanträden, sammelplatsen för dem. Från Läsförhöret till krogstugan; från Herrans bord till djeflarnes bord, ja! ty wärr, twärt om likaledes wandrade krögaren, wandrade drinkaren, utan fruktan för Gud, utan försyn för någon menniska.

Dånade så en ström genom Lappmarkens fjäll, ottrensa den finfelsmittade lusten. Den andeliga rörelsen; wäckelsen inträdde såsom en wälsignad uppenbarelse uti "Slofte stunden" att besjda det ursinniga framrusandet på förderiwets stig. Men denna wäckelse uppenbarade sig, icke såsom en matt, lifrädd, långträdig nylikerhets predikant, allenast gående lil fatten kring heta gröten och metafysiskt läsande öfwer sylleri lastens immoralité, samt förstötrande inwerkkan på timligt wälstånd och medborgergligt anseendes; utan wäckelsen wisade sig i fies-

pelsen af en Evangelist predikare, som med liflig imagination, på sitt bildrika, ehuru för sliffwana socker mamma magar, stundom i drygaste laget skarpsaltade språk, predikade för krögande och supande åhörare öfwer sylleri syndens andeliga skuggelse, samt des olweliga följder, för den odödliga själen så i den närwarande, som tillkommande werlden. Han resonerade så, och enligt Infändarens öfwerlygelse, äfwen som de wäcktas erfarenhet rätteligen så: utan genomgången mellan formation, kan icke den onaturliga menniskan ombildas till nytt kreatur. Hon måste först undergå förändring till naturlig menniska; sedan kan den naturliga menniskan omskapas till det nya kreaturet. Hon måste afstå njutningen af det opiat, hwarigenom själastunden neutraliserar själawänens Jesu Andes och ords werkningar. Derföre gislade han bräuwins patronerna, krögarna och drinkarena, med icke blott föraktets och satirens, utan äfwen med Furjernas gisfel. Han gaf lif åt den utlesmode fanningen, att det finnes en himmel för den bortfärdige, benådade, troende, pånbttsbödde, fromme, såsom äfwen ett helwete, för den obortfärdige, obenådade, otrogne, ogudaktige. Denna fanning lifwad till leswande (känsla), wäckade de andeliga rörelserna, wäckte, så widt mennisko öga kan se, pruraliteteten af den säkra hopen. Handen börfar bäfwa på så (wäl) krögaren, som drinkaren. Rektorn luftade widrikt, smokar widrikt. Drinkaren förbannar den bort från sin mun; krögaren låter den förriinna på sin mark. Lustans Was slapp bestens boja. Den onaturliga menniskan har genomgått mellanformationen; Guds Andes werkningar neutraliserats icke mera.

Hon kan blifwa ett nytt kreatur, och jemförd icke blott med dess ursprungliga belägenhet 1:mo, utan och 2:do med mellanformationen, har pluraliteten inom Torneå Lappmarker blifwit, om eljest man af frukten skall känna trädet, såsom Trälsaren vittnat (Ett nytt kreatur). Det måtte wäl få anses såsom frukt och bewis på rådets — wäckelsens — den andeliga rörelsens antaglighet och godhet, bewis derpå, att den onaturliga menniskan utddade att bland Torneå Lappmarks 2,000 indiwider, betydligt öfwerstigande folkmängd, finnas blott 2:ne personer, hwilka skoftals nyttja spirituosa, och dertill en enda, som en enda gång om året, samt de ana en: a gång, icke ens inom socknen, förtärer starka drycker. Deras begagnande hafwer upphört, ej mindre inom Torneå Lappmarker än och (inom) nästgränsande Basala Lands församling, hos de försmådade Läsarena upphört, wid Barndop, Bröllopp, begrafningar, Religions förhör, Tingas hållning, marktrader, uppörds stämmor med i öfrigt allmänna sammanträden, hwilka förr varit så oroliga. Med hyllandet af den absoluta nykterhetens princip inträdde uti deras herrawälde, förnuft, samwete (?) opinion (?) Religionen (?) äfwen så mycket, som erfordras till utvärtes anständighet och medborgelig dygd. (Förnuft, förstånd, minne, och andra objectiva själsförmögenheter äro uti sina operationer underkastade menniskans wilja, och kunna dertföre med rätta sägas vara underkastade menniskans herrawälde; men samwetet är icke underkastadt menniskans wilja, icke heller opinionen, som är en passion antingen dermed menas andra människors omdöme om människors moraliska karaktär, eller aktningen för

sig sjeli, hwilken moralisterna omtala, men en Christen kan icke hysa någon aktning för sig sjeli, så wida han aunars känner sin nedriga karaktär, eller sin onda natur, dertill han icke blifwit förblindad af egenrättfärdighet och egenkärlek, som gifwa honom ett falskt moraliskt wärde. Religionen kan icke heller sägas vara underkastad menniskans Herrawälde; sådant påstående strider emot 18 §. af Augsburgiska bekännelsen. Den religion, som menniskan har i sin magt, är skrymteri; wren den fanna religionen är ett werk af Guds Ande, som werkar fritt, och denna Religion kan icke inträda i menniskans herrawälde. Redaktionens anmärkning). Wid denna den naturliga menniskans Culminations punkt, stadnade dock en jämförelsewis högst obetydlig minoritet. Men den ofems förligt förre Läsare pluraliteten hos hwilken nykterheten egde hjertrotten, icke uti kallblodiga Resonementer, öfwergående intrud och möjligen "la force des choses" (att följa med strömmen.), utan dertmot uti djupa känslor, alswarlig wäckelse samt uppriktigt bekymmer om det ena nödwändiga, hos denna pluralitet afstrades mera, än utvärtes anständighet och medborgelig dygd. Det nya kreaturet begynte så lif, och dess lifsytringar märktes uti sorg öfwer synden, hat till synden, förfakelse af werlden, längtan till himlen, samwetets rening, och lifrädda wid hwarje steg i lifwet.

Men om äfwen den Evangeliska predikarens röst, icke werkat mer än nykterhet, så wore likwäl dess ropande en wälslignad uppenbarelse, samt ett afgörande bewis på möjligheten af ordets tjenare, att i detta affeende kunna äfladomma mera, än lagar, domare och åslagare. —

"Svi uträttas då icke". Frälsaren svarar sjelf härpå:
S hafwen icke welat.

Men wäckelsen wertade wida mera i den mån nya kreaturet tillwäxte. Drotten in procento sexti hafwa upphört. Däkta barn, förförare, förförde, förförande, smutsa nu icke församlingarnes kyrkoböcker. (Härifrån undantages likwäl Pajala Församling, hwarest ännu finnos icke allenast oäkta Barnaföderskor, utan äfwen sådana upplysta och barmhertiga frögare, som taga de wärnlösa jungfrurna i förswar, och befordre dem till en snar förlossning. Redactionens anmärkning).

Trätobröder, bedragare, stälmar, tjustwar, ogerningsmän, i allmänhet förswundna, icke förgätandes, att löstförmågan, falskheten, egoismen lemmat rum för rättförmågan, uppriktigt, kärleksfullt wäsende. Ej nödgos kronobetjeningen lagföra, domaren afböma, profossen afstraffa; ty brott emot person eller egendom, förekomma icke. Wägsfarande anända, men deras medhafwande gods, kan gerna lemnas under himmelens tak, hwilket äfwen allmänneligen sker, och stor blifwe icke risken, wid borgen för ersättning af en Läsares tillgrepp. (Här menar Insändaren sådana Läsa, som göra allwar af sin salighets sak. Men den blinda hopen, tror, att alla Läsa äro rätta Läsa, och uti de nedra Församlingarna tror allmogen och de Handlande, att alla, som komma från Tullasjerwi och Pajala äro Läsa; detta har sjelfwa djshwulen inbillat dem. Redactionens anmärkning). Insändaren har sjelf sett de handlande aflägsna sig från försäljningsrummen, lemna kistan och gods utan lås och wård i den omgifwande Folsmängden; intet förkommer.

Deremot tillkomma gamla kunder, hwilka, i årtal, be- dragit, försnikkat, de komma, bjuda, bedja, knäfalla, att de måtte så godtgöra hwad de illa hafwa gjort, så att det är just intressent att se, hos Läsa, det ömtaliga samwelets werkingar, och på den stolte, spottige penninge mannen, huru han swarblöds och förlägen, måste skämmas inför den han i sitt sinne kallat verdens afftrap. — Mångårige twister biläggas, hemliga förbrytelser, begagna orättwisor uppas, afbedjas, försonas. Deniga mas- kar tillgifwa, gubmma, förliskas, allt derfore, att den påflugna, wildsinta, enwisa hunden, samwelet, gifwa eljest ingen frid. Detta inom Torneå Lappmarker, äfwen som nästgränssande Pajala Församling glädjande förhållande, har likaledes inom Gelluware pastorat begynt inträda. För 3 år sedan herrskade mörkret och dryckenstapen; knappt nog ficks rum för missions skolan, än mindre bidrog till dess underhåll. Ansändigt biwistades Gudstjensten af iskalla åhörare med öron, som intet hördde, ögon, som intet såde, hjertan, som intet kände; lefwerne, som icke bättrades. Presterskapet i Gelluware har wid flere wistationer fört en jämmerlig klagan der- öfwer, att den till kyrkoplatsen ankommande allmogen emottogs af frögarena med öppna armar, trakterades och undsägnaades och besläktades så på Wöndags morgonen, att allmogen icke orkade gå till kyrkan, utan tillbragte sin helgedag i frögarens rum. Knappt en tredjedel af den till kyrkan, för Wöndagens fronde, ankomna allmogen, slapp in i kyrkan emedan den öfriga delen war ankommen af starka drycker. Den gamla Pastorn på stället låt sådant passera, den gamla Länsman på stället, låt

Ens Ropandes Röst i Öknen.

N:o 5. Maj. 1854. 3 Årg.

(Inskänt.)

Berigtigande.

(Forts. från föreg. Nr.)

Flere hafwa, för stammens skull, för de ifriga Läsa-
renas ewiga kältandes skull, nödsakats blifwa nyktra,
fridsamme, redlige, ordentlige. Det är ju likwäl något
gode; (så mena icke motståndarena). Det är allt, hvad
werldsmenniskan eger att fordra, förstå och pröfwa, (eller)
bewärdigas med pröfning. Afräkne från summan af de
wäcker, deras antagonist, så många, att resten nedsjun-
ker till det minsta belopp, Evangelium på Sexagesima
kan föranleda: likwäl; ja! Om af de så många kallade
endast så wore utwalde som med afseende å trofasthet
intill döden, utwälsjas, att erhålla lifvens krona; så åter-
står ändock en, om äfwen liten, likwäl, enligt insändas-
rens öfwertrygghet, wid närwarande förhållonden, öfrige
Församlingars, bland tjocka ogräset, ofynliga hwetestrån,
wida wägnar till antalet öfwerwägende hop, rättsplassens
själar, sanne Christne wäl under det försmädade Läsa-
namnet, men ock under Läseriets, för werldens bestraff-
ning, swäriligen åtkomlige, för werldens tankeförmåga,

sådant wöskera endast de yngre Presterna Henric, och Jo-
han Westadius, samt Westerkund, hwilka tid efter an-
nan förestätt Pastoral wården i Gellivare, beflagade för-
hållander; men nu, då Läseriet kommit in i socknen, och
folket försättas uti en andelig berusning wid Herrans
altare, då heter det: att fanatismen utbreder sig, förnäm
ligast genom Westadii Concepter, som läsas i missions-
scholan. War icke det förra lefwernet fanatism? nej;
det war äkta Lutheranism; så mena frögarena, och deras
patroner och gymnare. — Redactionens anmärkning)

Nu är 3 af Församlingen nyktra, en stor mängd wäcker;
ganstka många lefwande Christna; nu erbjudes rum, för
scholan samt understöd till fattige skolbarns kosthållning,
och beklädning.

Försmädades Christendomen (af hedningarne?) den war
ej annat än swärmeri. (Så mena hedningarne). Nära
nog begiås wäld emot wäcker, som der (i scholan) aflade
befol. Nu senteras (upmärksamt höres) Vårarens ord;
ordets werkan wisar sig i rörd sinnes författning och
Christligt lefwerne. — Låt wara, att icke hos alla s. l.
Läsare ("den inre omskapningen har föregått den yttre")
har från denna inre omskapning den yttre formation ut-
gått; må icke, att en del af dem har strömmens wäldsam-
het med sig fört. (Om denna ström är Jordans flod;
så blifwa alla döpie deruti med Johannes döwelse, till
bättring; ty jag, säger Johannes, döper med watten
men efter mig kommer, den, som för mig warit hafwer;
han skall döw eder med den Helige Ande och Eld.
Johannis döwelse med bättringen, måste föregå den lef-
wande Christendomen. Redactionens anm.)

(Forts.)

Witeå

Tryckt hos M. M. Nygren 1854.